

SYLLABUS
POLITICI DE MEDIU

Administrație publică, anul I, 2019-2020

Titular curs: Elena Minea, conferențiar dr.

Contact: minea@fspac.ro

Birou: sala 108, etaj 1, clădirea FSPAC 2

Titular seminar: Raluca Suci, lector dr.

Contact: raluca.suci@fspac.ro

Birou: sala 108, etaj 1, clădirea FSPAC 2

ULR2240, 4 credite, 2 ore curs, 2 ore seminar, disciplină obligatorie, disciplină de specialitate

Descrierea cursului

Cursul de Politici de mediu este structurat în jurul obiectivului de a contura domeniul general al protecției mediului și conceptele principale cu care operează politicile publice de mediu pentru studenții din anul I de la specializarea Administrație Publică. Un alt obiectiv major este familiarizarea studenților cu problemele de mediu actuale și agenda europeană și globală în domeniul politicilor de mediu.

Prin materialele de studiu și activitățile de predare dorim să ne asigurăm că studenții înțeleg:

- procesul de elaborare a politicilor publice (acțiunile statului) privind protecția mediului, la orice nivel, și
- contextul complex în care se manifestă problemele de mediu (economic, social, tehnologic, comportamental etc.).

Obiectivele de învățare și competențele principale dobândite

Obiectivele specifice de învățare:

- studenții își dezvoltă capacitatea de a identifica, analiza și înțelege probleme de mediu și contextul complex în care se manifestă, inclusiv la nivelul comunităților locale;
- studenții pot identifica, dezvolta și adapta instrumente de politică publică de mediu, ca soluții pentru probleme de mediu;
- studenții pot discuta asupra unor scenarii privind implementarea soluțiilor;
- studenții au capacitatea de a determina, la nivel local, obiective privind calitatea mediului, calitatea vieții, bunăstarea la nivelul comunității;
- studenții învață valori, comportamente și stiluri de viață necesare pentru a determina schimbări pozitive la nivelul societății;
- studenții își dezvoltă competențe de „acțiune socială” și abilități de gândire critică, în context trans-disciplinar;

Competențele principale dobândite:

- cunoașterea unor concepte generale, principii și prevederi din legislația de mediu, inclusiv directive ale UE;
- abilitatea de a aborda probleme de mediu, comparativ și interdisciplinar, pentru a propune soluții de ameliorare, din perspectiva interesului public;
- abilitatea de a sintetiza factorii care contribuie la distrugerea mediului și a celor care pot contribui la ameliorarea problemelor de mediu;
- abilitatea de a înțelege, discuta sau argumenta asupra problemelor sau situațiilor relevante pentru dezbaterile publice din prezent, în contextul politicii publice de mediu (evoluții legale, politice, economice, sociale, tehnologice, ecologice);
- abilitatea de a aplica concepte teoretice la cazuri particulare (descrise în studii de caz);
- capacitatea de a explica concepte teoretice fundamentale și relațiile dintre acestea;
- capacitatea de a aplica, în contextul comunităților locale, concepte precum dezvoltare durabilă / sustenabilitate.

Aspecte organizatorice

Conținutul cursului este disponibil pe platforma de e-learning / Moodle a FSPAC (materiale de curs și seminar, plus materiale facultative). Pe parcursului semestrului vor fi adăugate materiale utile și cerințe (prezentări ppt, sinteze ale materialelor mai lungi, ghiduri de lucrări de seminar, liste de prezentă etc.). Prin urmare, se recomandă accesarea frecventă a paginii Moodle a disciplinei pentru a nu pierde termene limită (pentru lucrări) sau materiale noi.

Materialele de curs sunt încărcate în prima secțiune a paginii (sus), materialele pentru seminarii sunt disponibile pentru fiecare seminar în secțiunile următoare (secțiuni separate pentru fiecare seminar).

Activitatea de seminar (teste, lucrări) nu se poate recupera ulterior sau pentru sesiunea de restanțe, dacă nu sunt respectate termenele limită se pierde punctajul aferent fiecărei activități. Lucrările pentru seminar se vor încărca pe platforma de e-learning până la datele / orele indicate. Nu se acceptă întârzieri în predarea temelor sau alte modalități de predare.

Comunicarea cu instructorii cursului se face prin e-mail (nu prin mesageria platformei de e-learning, din cauza întârzierilor în transmiterea mesajelor).

Prezența la curs este recomandată (insistent și cu căldură ☺) de instructori.

Prezența la seminar este obligatorie în proporție de 75% din totalul seminariilor care au loc pe durata semestrului, pentru fiecare grupă (presupunând că vor fi zile libere sau perioade înainte de sărbători legale în care nu se vor derula activitățile didactice). Se va încerca recuperarea tuturor acestor ore de seminar. Absența de la 50% din seminarii pe durata semestrului se penalizează cu pierderea dreptului de a participa la examen în acest semestru. Studentul va relua cursul în anul următor (pentru detalii, a se consulta regulamentele UBB și FSPAC).

Plagiatul și alte forme de fraudă academică se sancționează conform Codului Etic al studenților FSPAC accesibil la adresa: <https://fspac.ubbcluj.ro/ro/resurse/administrative/regulamente>.

Pentru toate situațiile care pot să apară pe parcursul semestrului sau în timpul examenului se vor aplica regulamentele UBB și FSPAC.

Conținutul cursului

(o descriere mai vastă a tematicii este disponibilă la începutul suportului de curs)

1. Mediu – ecologie – economie.
2. Necesitatea protejării mediului.
3. Protecția elementelor naturale ale mediului: atmosfera, apa.
4. Protecția elementelor naturale ale mediului: solul și subsolul.
5. Protecția pădurilor și a vegetației forestiere.
6. Regimul ariilor protejate și al monumentelor naturii.
7. Protecția faunei și florei terestre și acvatice. Regimul juridic al plantelor modificate genetic.
8. Protecția mediului artificial.
9. Protecția împotriva radiațiilor. Deșeurile și controlul circuitului lor.
10. Gestionarea riscurilor naturale și tehnologice la nivelul localităților.
11. Răspunderea de mediu.
12. Monitoringul de mediu.
13. Dezvoltarea durabilă.
14. Curs recapitulativ. Discuție asupra domeniului protecției mediului și a rolului AP.

Conținutul seminarului

(materialele de citit sunt disponibile, pentru fiecare seminar, pe pagina Moodle a disciplinei)

1. Discuție introductivă despre domeniul protecției mediului (interdisciplinaritate). Problema de politică publică de mediu.
2. Conceptele de politică publică, politică publică de mediu, evoluția domeniului protecției mediului și a politicilor publice de mediu (rolul statului). Încadrare teoretică a problemelor de mediu ca eșecuri ale pieței sau eșecuri ale guvernării/statului.
3. Instrumentele politicii publice de mediu. Reglementarea (abordarea comandă-control) și instrumentele reglementative.
4. Instrumentele politicii publice de mediu. Instrumentele economice (de piață) ca abordare curentă a problemelor de mediu.
5. Analiza problemelor de mediu și a instrumentelor politicilor de mediu (discuție ghidată de concepte teoretice și studii de caz). Pregătirea pentru activitatea de evaluare pe parcurs (test seminar).
6. **ACTIVITATE DE EVALUARE PE PARCURS** (test din materia parcursă la seminar, scris, 1p din nota finală)!
7. Guvernanța de mediu, un nou cadru conceptual pentru design-ul politicii publice de mediu.
8. Marketizarea politicii de mediu (rolul pieței). Forme de manifestare a marketizării politicii de mediu. (Aici aducem în discuție și instrumentele voluntare).
9. Dezvoltarea durabilă. Metodologii de evaluare și implementare a sustenabilității. Bunăstare, calitatea vieții, indicatori de măsurare a progresului economic incluzând considerentele de mediu (ex. Social Development Index).
10. Răspunderea de mediu a corporațiilor (CSR) cu accent pe aspectele de mediu și modul în care autoritățile publice pot facilita implicarea companiilor în soluționarea problemelor de mediu în mod voluntar.

11. Conceptul de consum durabil și rolul său în promovarea dezvoltării durabile.
12. Justiția ecologică / echitatea ecologică / dezvoltarea durabilă echitabilă (environmental justice). Impactul social al problemelor și politicilor de mediu.
ACTIVITATE DE EVALUARE PE PARCURS (test din materia parcursă la seminar, scris, 1p din nota finală)!
13. Rolul societății în politicile publice de mediu. Eșecul comportamental. Teorii comportamentale aplicate în politica de mediu (green nudge). „Nesustenabilitatea” comportamentelor individuale.
14. Recapitulare.

Activități de evaluare pe parcursul semestrului pentru seminar (data exactă va fi stabilită la seminar)

- 1) **Săptămâna 5 sau 6** – activitate de evaluare pe parcurs, **TEST DIN MATERIA PARCURSĂ LA SEMINAR**, care presupune aplicarea conceptelor legate de tematica politicilor publice de mediu (problemă de mediu, politică publică de mediu, instrument reglementativ, instrument de piață (toate tipurile), instrument de educare / informare). Testul va fi anunțat în prealabil, cu durata de maxim o oră, cu o abordare aplicată la probleme de mediu de actualitate.
 - Se urmărește un exercițiu de analiză și aplicare a unor concepte la probleme de mediu concrete, utilizare a limbajului de specialitate al disciplinei, gândire critică.
 - Această activitate reprezintă evaluare pe parcurs, de **1 punct din nota finală și NU poate fi recuperată** în sesiune sau în sesiunea de restanțe.
- 2) **Săptămâna 12** – activitate de evaluare pe parcurs, **TEST DIN MATERIA PARCURSĂ LA SEMINAR** (1 p din nota finală), în aceleași condiții ca mai sus.
- 3) Orice alte **teme / lucrări** propuse pentru seminar vor fi pentru punctaj suplimentar (maxim 10% din nota finală).

Evaluare

Notarea începe de la nota 1 și nota este compusă din:

- A. Examen scris în sesiune: 80% din nota finală;
 - Înțelegerea conceptelor, teoriilor și a prevederilor legale din domeniul protecției mediului;
 - Capacitatea de a discuta argumentat despre probleme de mediu (cauze, factori, soluții alternative, implicații economice și sociale);
 - Tematica și materialele de seminar sunt obligatorii pentru examen.
- B. Evaluare pe parcursul semestrului la seminar (2 teste din materia parcursă la seminar, de câte 1 p din nota finală: 20% din nota finală);
 - Capacitatea de a analiza și aplica concepte și teorii la probleme de mediu (cazuri reale / organizații / comportamente private);
 - Calitatea argumentelor, fundamentarea acestora pe teoria domeniului, exemplificarea, documentarea, logica și claritatea exprimării;
- C. Evaluarea calității interacțiunii în cadrul seminarului și lucrări: maxim 10% (punctaj bonus).

Bibliografie (selecție):

- Minea, Elena și Suci, Raluca, *Politici de mediu*, Tritonic, Bucuresti, 2013.
- Rigling Gallagher, Deborah (ed.), *Environmental Leadership. A Reference Handbook*, vol. 1 și 2, Sage Publications, 2012.
- Barry, John, *The Politics of Actually Existing Unsustainability. Human Flourishing in a Climate-Changed, Carbon Constrained World*, Oxford University Press, 2012.
 - OECD, *Taxation, Innovation and the Environment*, 2010.
 - Park, Jacob, Conca, Ken și Finger, Mathias, *The Crisis of Global Environmental Governance. Towards a New Political Economy of Sustainability*, Routledge, 2008.
 - Dauvergne, Peter, *The Shadows of Consumption. Consequences for the Global Environment*, The MIT Press, 2008.
 - Zehner, Ozzie, *Green Illusions. The Dirty Secrets of Clean Energy and the Future of Environmentalism*, University of Nebraska Press, 2012.
 - Johnstone, Nick (ed.), *Environmental Policy and Corporate Behaviour*, OECD, Northampton, MA: Edward Elgar, 2007.
 - Cohen, Steven, *Understanding Environmental Policy*, Columbia University Press, New York, 2006.